

15419		F-sak 65/2019		
Saksbehandler: Kristian A. Moen				
Sakens hjemmelsgrunnlag: Plan og bygningsloven, spesielt § 4, § 5 og § 11				
Jnr. ref:	Arkiv:	Klageadgang: nei	Off. dok: ja	

Kommuneplanens samfunnsdel – høring av planforslag

Bakgrunn

Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel ble sendt på høring i september 2018, og endelig vedtatt i kommunestyret i desember. Planarbeidet har gått jevnt og stort sett i tråd med planprogrammet. Gjennom prosessen har det vært viktig med sterk demokratisk styring og brede medvirkningsprosesser. Formannskapet har vært styringsgruppe for arbeidet.

Planprosess og medvirkning

Planprogram er vedlagt. Enkelte datoer ble litt annerledes enn originalt planlagt, og vi fikk tid til en innspillrunde over sommeren hvor vi mottok nyttig som ikke hadde kommet fram tidligere. Under er en grov oversikt over stegene i prosessen siden planprogrammet ble vedtatt i kommunestyret.

Aktivitet	Tidspunkt
Møte med fagetatene	9. januar
Folkemøter på hhv. Vågaholmen, Jektvik, Rødøy, Øresvik	4., 6., 20., og 25. februar
Møte med Felles råd for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne	20. februar
Møte med lokalutvalsrepresentanter	18. mars
Medvirkningsworkshop for ungdomsskoleelevene	1. april
Arbeidsmøter for styringsgruppa	3. april, 15.-17. april, 6. mai, 14. mai, 24. mai, 3. juni
Planutkast sendt ut for innspill, frist 11. august	11. juni
Møte hvor innarbeiding og ferdigstillelse ble diskutert	20. august
Vedtak om høring av planforslag	19. september

Engasjementet og oppmøtet på medvirkningsarrangementene har vært veldig bra. På alle møter har det vært representanter fra administrasjonen i tillegg til at styringsgruppa har vært invitert. Det er mye skriftlig materiale som ble laget i forbindelse med de forskjellige møtene og workshopene og dette er lagt fram for styringsgruppa. Muntlige og skriftlige innspill har deretter blitt tatt med videre i prosessen med målformulering utover sen vår og tidlig sommer 2019.

I august ble det diskutert hvordan man skulle innarbeide innspill som hadde kommet inn gjennom sommeren og hvordan det måtte jobbes for å ferdigstille planen. Etter det har planen fått en større gjennomgang med mål om forenkling og strømlinjeforming. Planen har fått en seksjon hvor vi viser hvordan vår plan henger sammen med FNs bærekraftsmål. Det er tatt inn et avsnitt om målgruppa for planen, et om forholdet til nasjonale og regionale føringer, og kapittelet om planprosessen er fylt ut. Sistnevnte blir ikke helt ferdig før planen er klar for sluttbehandling i kommunestyret.

Planens betydning

«Kommuneplanens samfunnsdel skal legges til grunn for kommunens egen virksomhet og for statens og regionale myndigheters virksomhet i kommunen. Med uttrykket «skal legges til grunn» menes at planen skal være en hovedpremiss for senere vedtak på de områdene planen omfatter. Vedtakene skal som hovedregel være i samsvar med planen eller bidra til å oppnå planens mål. Dette gjelder for så vel kommunens egne vedtak, som for statens og regionale myndigheters vedtak i den virksomhet de har i kommunen.» (KMD, Lovkommentar til plandelen av plan- og bygningsloven, § 11-13)

Planen vil ha betydning for politikktutforming, budsjett, underliggende planer, og for enkeltsaker i de feltene planen dekker. Økonomiplanen er kommuneplanens handlingsdel i Rødøy. Den årlige rulleringen av økonomiplanen blir det viktigste styringsverktøyet for oppfølging av kommuneplanen.

Vurdering

Planforslag for kommuneplanens samfunnsdel for Rødøy kommune er utarbeidet i tråd med planprogram og plan- og bygningsloven. Planforslaget kan sendes på høring i tråd med plan- og bygningsloven § 11-14.

Vedlegg:

Planforslag – Kommuneplanens samfunnsdel

Kunnskapshefte – Status Rødøy

Tallgrunnlag kunnskapshefte

Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel

Rådmannens innstilling:

- Vedlagte planforslag for kommuneplanens samfunnsdel sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn i tråd med plan- og bygningsloven. Planforslaget sendes nabokommuner, regionale og nasjonale myndigheter, og kunngjøres i minst en avis. Høringsfristen settes til seks uker.

Rødøy kommune, 10.09.19

Kitt Grønningsæter
rådmann

Kristian A. Moen
saksbehandler

Planforslag

RØDØY KOMMUNE

KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL

RØDØY
kommune

INNHALDSFORTEGNELSE

Kommuneplanens samfunnsdel.....	1
Innholdsfortegnelse.....	2
Forord fra ordføreren.....	2
Kontekst for planen.....	3
Skape det gode liv – sammen for kystfolket under polarsirkelen.....	4
Oppvekst – livsmestring og kvalitet.....	5
God helse og omsorg – gjennom hele livet.....	5
Befolkningsutvikling – snu nedgang til vekst.....	7
Næringsutvikling – allsidighet og økt verdiskaping.....	8
Arealstrategier – realisere fordelene ved god plass.....	8
Klimatilpasning, folkehelse og bærekraft.....	11
Forutsetninger.....	11
Planprosessen.....	14
Oppfølging og gjennomføring.....	15

FORORD FRA ORDFØREREN

Innholdsfortegnelse og forord fra ordføreren blir ikke ferdigstilt før nærmere endelig vedtak.

KONTEKST FOR PLANEN

Verden rundt oss er i stadig endring. Det er ikke alt vi kan påvirke, men vi kan planlegge for å takle utfordringene og benytte mulighetene best mulig.

Klimatilpasning, folkehelsearbeid, og bærekraft ligger som premiss for planlegging i kommunen.

Vi påvirkes mest av det som skjer nærmest der vi bor, men en del nasjonale og globale trender vil påvirke oss i stor grad og i lang tid:

- Klimaet er i endring
- Endret demografi nasjonalt og globalt
- Økende digitalisering og automatisering
- Økt mobilitet og migrasjon
- Endring i tilgang på ressurser

Den globale gjennomsnittstemperaturen øker, og effekten blir større jo lengre fra ekvator man er. Klimaendringene vil ha enorme konsekvenser globalt. I Nord-Norge forventes det lengre vekstsesong og hyppigere ekstremvær. Primærnæringene vil påvirkes spesielt.

I Norge og i Rødøy har vi en tydelig aldring av befolkningen. Denne trenden er enda tydeligere i Europa, og i en del store østasiatiske land. I mange typiske utviklingsland er det en kraftig yngrebølge. Norge har fødselsoverskudd og migrasjonsoverskudd, og det forventes at det vil fortsette, men med noe lavere befolkningsøkning enn nå.

Digitalisering påvirker alle samfunnsområder, og ofte i revolusjonerende grad. Det gir muligheter for bedre og enklere tilgjengelige tjenester, men krever evne til omstilling. Internett har blitt en essensiell del av folks liv, og et absolutt krav for de fleste bedrifter. Digitaliseringen gjør at man kan være mindre stedsavhengig. Økende automatisering og robotisering vil endre arbeidsmarkedet på alle nivåer.

Folk flytter og reiser mye mer enn før. Digitalisering, lave reisekostnader, og økt internasjonal integrasjon er viktige drivere, og gjør reise enklere. En økt andel av verdensbefolkninga bor i et annet land enn der de er født. Flyttemønsteret i Norge viser en tydelig sentralisering, og det er de unge voksne som flytter til byen i størst grad.

Befolkningsvekst og velstandsvekst gjør at jordens pressede ressurser blir stadig mer belastet. Fram mot 2050 beregnes det et behov for 70 prosent økning i matproduksjon. Klimaendringene vil endre ressurstilgangen. Det blir mer ørken, permafrost tiner, lengre vekstsesong i nord, og usikkert vær. Det er stor satsing på fornybare energikilder, og press for overgang fra fossile energikilder.

SKAPE DET GODE LIV – SAMMEN FOR KYSTFOLKET UNDER POLARSIRKELEN

Visjonen for Rødøy kommune: «Skape det gode liv – sammen for kystfolket under polarsirkelen» - er en drøm og et kontinuerlig mål for Rødøy. Visjonen sier både hva vi vil oppnå, og hvordan vi skal jobbe for å oppnå det – sammen. «Det gode liv» har forskjellige betydning fra person til person, men det er en del felles forutsetninger som de fleste av oss trenger for å ha det godt. Det er disse tingene denne planen fokuserer på, og mange av dem løses best gjennom samskaping. Samskaping innebærer at politikere, kommuneadministrasjonen, næringslivet, og innbyggerne samarbeider for å finne de gode løsningene. En av rollene til kommuneorganisasjonen er å være en demokratisk samarbeidsarena for oss som bor her. Denne rollen må stadig utvikles og er spesielt viktig for Rødøy med de utfordringene vi forventer når det gjelder for eksempel befolkningsutvikling og inntektsutvikling.

Kystfolket under polarsirkelen er oss. Rødøy kommune ligger under polarsirkelen på Helgelandskysten og er kjent for sine naturskjønne omgivelser som varierer fra høyfjell og isbre, via skjærgården med tusen øyer og skjær og helt ut til storhavet. Rødøy ligger midt i nordlandsleia, og øyene i kommunen har vært viktige kjennemerker for sjøfarende.

Kommuneplanens samfunnsdel er en strategisk plan som peker ut kommunens satsingsområder. Disse skal gis særlig oppmerksomhet og ressurser de kommende årene. Planen skal gi forutsigbarhet for innbyggere og administrasjon i kommunen, og den skal gjøre at vi kan dra i samme retning.

Våre satsingsområder:

- *Oppvekst – livsmestring og kvalitet,*
- *God helse og omsorg – gjennom hele livet,*
- *Befolkningsutvikling – snu nedgang til vekst, og*
- *Næringsutvikling – allsidighet og økt verdiskaping*
- *Arealstrategiene – realisere fordelene ved god plass*

Skal sammen sikre et bærekraftig Rødøy og fokusere på det som er viktigst for flest. Felles for satsingsområdene er at de fokuserer på økt involvering og på det vi tror er viktig for å leve det gode liv.

Denne planen retter seg først og fremst mot befolkningen i Rødøy, men også mot de som vurderer å flytte hit og andre som er interessert i hvem vi er og hva som er viktig for oss. I denne planen kaller vi oss «vi». Felles for oss er drømmen om det gode liv.

OPPVEKST – LIVSMESTRING OG KVALITET

Barn og unge er framtida vår, og de fortjener en så god start på livet som vi kan gi dem. Rødøy er et trygt sted å vokse opp, og vi skal sørge for at det fortsetter å være det. Ungene skal oppleve tilhørighet, de skal få prøvd seg på ulike utfordringer, og de skal oppleve mestring i skolen.

Rødøy har et desentralisert skole- og barnehagetilbud. Det er ingen videregående skoler i kommunen. Vi må derfor legge til rette for at det skal kunne arrangeres felles kultur- og idrettsaktiviteter, og sørge for at barn og unge har mulighet til å ha tett kontakt med hverandre – også de som går på videregående skole.

Dette skal vi oppnå

Barn og unge skal oppleve gode overganger mellom barnehage, grunnskole, og videregående skole

De som jobber med barn og unge skal ha høy kompetanse innen sine fagfelt

Vi skal ha gode læringsarenaer i Rødøy

Barn og unge skal ha kompetanse som fremmer god fysisk og psykisk helse, og som gir muligheter for å ta ansvarlige livsvalg

Barn og unge skal erfare at de blir lyttet til og har reell innflytelse

Barn og unge skal være kjent med hele kommunen, og med hverandre

Dette gjør vi for å få det til

- Elevene får mulighet til å bli godt kjent med neste nivå før de begynner der
- Har en felles plan for alle barnehager og skoler
- Samarbeider tett med videregående skole

- Gir personalet relevant etter- og videreutdanningstilbud
- Organiserer oss for god utnyttelse av kompetansen
- Er engasjert i regionale og nasjonale prosjekter

- Øremerker midler til tidlig innsats
- Tar i bruk ny tilgjengelig teknologi
- Har gode, levende skole- og folkebibliotek i hele kommunen

- Videreutvikler helsefremmende skoler og barnehager
- Utvikler og styrker barnas sosiale kompetanse
- Barnevernet bidrar til å skape gode oppvekstvilkår for barn og unge
- Har varierte og gode anlegg for kultur, idrett og friluftsliv
- Tilbyr møteplasser på tvers av generasjonene

- Sørger for at ungene blir kjent med politikerne og kommuneadministrasjonen
- Tilrettelegger arenaer der barn og unge deltar aktivt
- Gir enkel oversikt over saker som blir behandlet i kommunen

- Sørger for at barn og unge blir tidlig kjent med hele kommunen
- Gir dem opplevelser som viser hva det betyr å være *kystfolket under polarsirkelen*, gjennom blant annet Camp Gjerøy
- Regelmessige møter mellom barn og unge fra kommunens ulike kretser
- Sørger for at de kan holde kontakt med hverandre og kommunesamfunnet også etter de begynner på videregående skole
- Sørger for at barn og unge blir kjent med lokalhistorien sin

GOD HELSE OG OMSORG – GJENNOM HELE LIVET

Helse, levekår og livsstil henger tett sammen og kommunen og innbyggerne må jobbe forebyggende sammen for at hver enkelt skal ha så gode forutsetninger for god helse som mulig. Vi skal jobbe kontinuerlig og framtidsrettet for at de som ønsker det skal få bo hjemme så lenge som mulig, og vi skal tilby gode tjenester for de som ikke lenger kan det.

Trivsel, sosiale og miljømessige forhold, og forebygging er alle viktige for folkehelsen. Hver enkelt har selvstendig ansvar for egen helse, men helhetlig planlegging og koordinering vil gjøre det lettere å gjøre de gode valgene.

Dette skal vi oppnå

Ha helsefremmende og forebyggende aktiviteter

Ingen skal oppleve utenforskap

Flest mulig skal kunne bo hjemme hele livet

Vi skal tilby trygge og tilgjengelige tjenester gjennom livsløpet

Vi skal være en attraktiv kompetansearbeidsplass

Vi skal være en foregangskommune innen samskaping i helsesektoren

Dette gjør vi for å få det til

- Jobber med folkehelsearbeid
- Tilrettelegger for et variert kultur, idretts- og friluftsliv
- Bekjemper ensomhet
- Tilbyr åpen dør i skolen
- Ungdata-undersøkelsene følges opp med tiltak og undervisning
- Har temadager om psykisk helse på skolene
- Er en AKAN-kommune

- Møter alle på en måte som fremmer likeverd og medbestemmelse
- Bidrar til mestring i møte med helse- og livsutfordringer
- Dagtilbud til mennesker som har falt utenfor arbeidslivet
- Har et demensvennlig samfunn som tar vare på og integrerer personer med demens i fellesskapet

- Har helsestasjon for eldre
- Gir flest mulig døgkontinuerlige hjemmetjenester og gode responstjenester
- Bruker velferdsteknologi for å utvide tjenestetilbudet
- Har et demensteam
- Gir dagtilbud for demente

- Har et godt fastlege-, psykiatri- og rustilbud
- Har tilstrekkelig med plasser ved omsorgssentrene
- Tilbyr aktiviteter og gode opplevelser ved omsorgssentrene
- Oppfyller kriteriene for livsgledehem

- Har en heltidskultur
- Gir personalet relevant etter- og videreutdanningstilbud
- Samarbeider med videregående og høyere utdanning og deltar i forskning

- Bruker velferdsteknologi i samhandling med spesialisthelsetjenesten
- Bruker velferdsteknologi i avstandsoppfølging for kronikere
- Tar initiativ til nye arbeidsmåter og samarbeid med det frivillige

BEFOLKNINGSUTVIKLING – SNU NEDGANG TIL VEKST

Vi skal gjøre det mer attraktivt å bo og oppholde seg i Rødøy og skape felles identitet og tilhørighet. Det handler om å utvikle det som er bra her og å finne løsninger på det som er mindre bra. Det handler også om å synliggjøre det som er bra og å vise folk hvorfor det er så fint å bo i Rødøy. Rødøy skal være et sted hvor alle har mulighet til å utvikle seg, og et sted hvor vi tar godt vare på hverandre.

Det har vært nedgang i folketallet i kommunen over mange år, og vi vil jobbe for å snu denne trenden. For å få til det må vi gjøre det fristende for ungdommen å bosette seg i kommunen, og å tiltrekke oss tilflyttere. Befolkninga, næringslivet, og kommunen må jobbe sammen for å gjøre Rødøy til et attraktivt sted å bo og leve.

Visjonen vår «skape det gode liv – sammen for kystfolket under polarsirkelen» innebærer et fokus på befolkningsutvikling. Kommunen som organisasjon har en viktig rolle i å tilby gode tjenester til befolkninga. Et fokus på gode kjernetjenester er også viktig for befolkningsutviklinga. Samtidig er vi avhengige av enkeltmennesker og organisasjoner som ønsker å skape det gode liv for sine lokalsamfunn. Befolkningsutviklinga er et resultat av mange faktorer, og vi må bidra til at enda flere kan leve «det gode liv» i Rødøy.

Dette skal vi oppnå

Rødøy skal være en trygg og trivelig kommune å bo i

Dette gjør vi for å få det til

- Jobber for infrastruktur som gjør at man kan møtes og ha kontakt på tvers av hav og fjell
- Tilrettelegger for at boligmassen passer de ulike behovene i befolkninga
- Dyrker de positive trekkene ved alle bygdene
- Framsnakker Rødøy og tilbudene som finnes i kommunen
- Synliggjør kvalitetene ved å bo i små bygdesamfunn
- Legger til rette for at alle kan knytte bånd

Ungdommen vår skal få muligheter som gjør at de ønsker å bli i kommunen

- Veileder ungdommen til å ta utdanninger som gir arbeidsmuligheter i kommunen
- Skaper tettere kontakt mellom næringsliv, skole, og organisasjoner

Vi skal tiltrekke oss tilflyttere og besøkende

- Er med på å utvikle og prøve ut nye prosjekter
- Jobber for å være en enkel kommune å flytte til
- Ildsjeler og næringslivet gjør det tydelig at tilflyttere er ønsket og betyr mye for kommunen
- Gir god informasjon til besøkende og tilflyttere

NÆRINGSUTVIKLING – ALLSIDIGHET OG ØKT VERDISKAPING

Vi ønsker et allsidig og bærekraftig næringsliv i Rødøy. Kommunen må legge til rette for næringslivets behov, og være gode på å informere om hva vi kan tilby. De ulike rollene kommunen har må utvikles, og det må sørges for kort saksbehandlingstid, bedre kommunikasjon på tvers av sektorer, og at kommunen blir en pådriver og veileder for bedriftene som trenger det.

Det er høy andel selvstendig næringsdrivende i kommunen, og ingen typiske hjørnesteinsbedrifter. Primærnæringene står sterkt, men det er også mye annen næringsvirksomhet i kommunen. Over de generelle målene for næringsutvikling har vi listet opp fem viktige næringer hvor vi ønsker videreutvikling og økt bærekraft – nyrekruttering, lønnsomhet, og samspill med naturen er viktige stikkord.

Dette skal vi oppnå

Dette gjør vi for å få det til

Landbruk

- Jobber for at kulturlandskapet opprettholdes
- Bidrar til kompetanseheving og støtter innovative prosjekter
- Bidrar til at flest mulig gårdsbruk drives videre

Fiskeri og havbruk

- Jobber for at havbruksnæringa går over fra fossil til fornybar energi
- Tilrettelegger for utvikling av den blå åker
- Jobber for mer videreforedling lokalt
- Jobber for økt bærekraft i næringene

Reindrift

- Bidra til et godt samarbeid og forståelse mellom reindrift og havbruk, landbruk og reiseliv

Reiseliv

- Sørger for god og lett tilgjengelig informasjon til turister, både før og under reisen
- Jobber med turistnæringa for å styrke lokalt og regionalt samarbeid
- Utvikler tydelige opplevelsesprodukter
- Møter kriteriene for nasjonalparkkommuner og utvikler en besøksstrategi
- Lager en masterplan for utvikling av reiselivet i Rødøy

Vi skal være en gründervennlig kommune

- Slipper til ildsjeler og involverer dem i næringsarbeidet
- Er aktive overfor gründere og bedrifter
- Bidrar til at det opprettes flere lærlingeplasser
- Tilbyr kompetanseheving gjennom regionale aktører

Vi skal bidra til næringsvekst og innovasjon

- Jobber for godt samspill mellom kommune og næringsliv
- Reagerer raskt når muligheter dukker opp – vi har beredskap for flaks
- Har en arealplan som tilrettelegger for næringsutvikling
- Jobber for kommunikasjon og moderne infrastruktur tilpasset næringslivets behov

**Vi skal tilby god
veiledning som passer
befolkningen og
næringslivets behov**

- Har en åpen dør inn til kommunalt hjelpeapparat og lett tilgang til basisinformasjon
- Bistår eller kobler opp med nettverk, kompetanse, og hjelp med finansiering
- Jobber sammen med kompetansemiljøer for å sørge for at befolkningen og næringslivsaktører vet hvilke muligheter som finnes
- Integrerer og samordner næringsarbeid med plan- og byggesaksarbeid

AREALSTRATEGIER – REALISERE FORDELENE VED GOD PLOSS

Rødøy kommune har stort areal og ikke et tydelig kommunesentrum. Vi har en sterkt desentralisert struktur, og ønsker at det skal være mulig å opprettholde strukturen også i framtiden. Der kommunen tilrettelegger for boligfelt skal området være tilgjengelig for alle brukergrupper, og det skal være enkelt å komme seg til kommunale tjenester. Mange ønsker å bo utenfor boligfelt, og fokuset vårt skal derfor være fleksibilitet for at folk skal få møtt behovene sine.

God infrastruktur er viktig for bolyst og for næringslivet. Forutsigbar og pålitelig transport av varer og høyhastighets internett er forutsetninger for et moderne samfunn. Primærnæringene er viktige for kommunen og vi vil jobbe for å sikre at de opprettholdes og utvikles. For øvrig er presset på næringstomter og arealer uforutsigbart, og forskjellige områder av kommunen egner seg for forskjellige bedrifter. Vi vil derfor også på næringsområdet ha fokus på fleksibilitet for å kunne realisere fordelene vi har.

Fokusområde

Dette gjør vi

Boligutvikling

- Kommunale boligfelt planlegges nær andre kommunale tjenester
- Planlegger for naturskjønne og romslige boområder
- Oppmuntrer til privat boligbygging gjennom å avstå fra å etablere nye kommunale boliger utover de som allerede er prosjektert

Næringsutvikling

- Har en arealplan som tilrettelegger for næringsutvikling basert på næringenes behov
- Opprettholder driveplikten i jordbruket
- Verner matjord og fokuserer på å sikre viktige områder for jord, beite, og skogbruk

Infrastruktur

- Jobber for at alle kretser får tilgang til høyhastighets internett
- Jobber for bedre kommunikasjonsmuligheter
  - For å få økt frekvens på båt og fergeavganger
  - For å nå et større bo- og arbeidsmarked lokalt og regionalt
  - For økt beredskap og adgang til markedet
  - For bedre trafikknutepunkter – særlig der vei møter hav
- Sikrer tilgang til de naturgitte mulighetene for lek, aktivitet, og opphold
- Tilrettelegger for universell tilgjengelighet
- Kommunen skal ha oversikt over hvilke områder og infrastruktur som er reelt skredutsatt/flomutsatt

KLIMATILPASNING, FOLKEHELSE OG BÆREKRAFT SOM GJENNOMGÅENDE TEMA

Klimatilpasning

Klimaendringene vil gi mer nedbør, hyppigere styrtregn og økt flom og skredfare. Havnivået vil stige og det vil bli endringer i biologisk mangfold. De største farene for vår del er skred og lammede ferdselsårer på grunn av styrtregn eller sterk vind. Klimatilpasning for oss handler derfor blant annet om samskaping og desentralisert struktur på beredskap og andre viktige tjenester.

Folkehelse

Folkehelsearbeid innebærer å svekke faktorer som medfører helserisiko, og styrke faktorer som bidrar til bedre helse. Alle samfunnssektorer og alle nivåer har ansvar for å fremme folkehelsen. Målet med folkehelsearbeid er trivsel og god helse for alle i kommunen. Økende snittalder og økning i følelsen av ensomhet er utfordrende i Rødøy som i resten av landet. Samtidig har vi trivelige små samfunn i kommunen. Vi har gode forutsetninger for å ta vare på hverandre. Vi skal styrke innsatsen for helsefremming og for sykdomsforebygging.

Bærekraft

FNs bærekraftsmål skal være grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen i Norge. FNs 17 bærekraftsmål er en global arbeidsplan for bærekraft mot 2030. Arbeidet med bærekraftmålene skal blant annet sikre sosial rettferdighet, god helse, og stopp i tap av naturmangfold og klimaendringer. Bærekraft har vært et gjennomgående tema i planprosessen.

Bærekraftig utvikling er utvikling som dekker dagens behov uten å ødelegge mulighetene for framtidige generasjoner til å få dekket sine behov. Det handler om å skape forutsetninger for at de neste generasjonene kan leve så gode liv som mulig – selv om de ønsker å leve annerledes enn oss i dag. Når man ser Rødøys kommuneplan opp mot bærekraftmålene er det seks mål som vi har gitt spesielt fokus:

Å gjøre Rødøy inkluderende, trygg, motstandsdyktig og bærekraftig, som er bærekraftsmål 11 er en forutsetning for å opprettholde kommunen. For å få det til skal vi samarbeide om noen av de viktigste trivselsfaktorene som er god utdanning, god helse, full sysselsetting og bærekraftig økonomisk vekst. Vi skal være en foregangskommune innen innovative løsninger og jobbe for solid infrastruktur.

Vi jobber også for å nå de andre bærekraftmålene. Mange berøres av målene og strategiene i denne planen og andre er en del av det daglige arbeidet i kommunen. De fleste målene er både lokale og globale, og samarbeid med andre blir derfor viktig i arbeidet for å nå målene.

FORUTSETNINGER

Rødøy har ambisjoner for framtida. Målene i denne planen er ambisiøse, men oppnåelige. Det er allikevel en del forutsetninger som *må* være på plass. Kommunen har også mange viktige og lovpålagte oppgaver som ikke løftes spesielt fram i kommuneplanens samfunnsdel. Disse skal allikevel ivaretas og anses som forutsetninger for kommunens daglige drift. Målene i planen beskriver først og fremst hvordan vi ønsker å forbedre kommunen utover å utøve lovpålagte oppgaver.

Plan- og bygningslov, Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, Fylkesplan for Nordland 2013-2025, Saltenstrategier, og andre nasjonale og regionale plandokumenter legges til grunn for arbeidet med samfunnsdelen. Rødøy kommune deltar også i regionale planarbeid som skal legges til grunn. Dette inkluderer Strategiplan havbruk Salten 2017-2027, Strategiplan reiseliv Salten 2017-2027, samt Kystsoneplan for Helgeland som forventes ferdigstilt høsten 2018.

Rødøy er rangert som en av de *minst sentrale* kommunene i landet. Det betyr blant annet at det ofte er lange avstander mellom folk, til jobben, og til fritidsaktiviteter. Varierende ambisjoner på distriktsutviklingsområdet påvirker oss dermed i stor grad. Dersom folk skal kunne bo slik de gjør i Rødøy er vi avhengige av en aktiv nasjonal distriktpolitikk.

Kommuneøkonomien er blant de viktigste forutsetningene for å kunne tilby lovpålagte tjenester, og for å kunne nå målene i kommuneplanen. Rødøy har et høyt kostnadsnivå per innbygger og får derfor betydelig midler gjennom utgiftsutjevningen. Det er betydelige anlegg for fiskeoppdrett i kommunen, og det er også vannkraftverk og muligheter for vindkraftverk her.

Kommuneøkonomien er sårbar for endringer i fordeling av inntekter fra både naturressurser og utgiftsutjevning. Økonomien må også gi rom for reell demokratisk styring og politiske veivalg.

Kommunestyret er viktig for alt som skjer i kommunen, og vi er avhengig av at engasjerte innbyggere vil stille, og at de er representative for befolkninga. Politikernes rolle og forholdet mellom politikk og administrasjon må være tydelig og tillitspreget. Samspillet mellom kommunen og innbyggerne mellom valg er viktig for at kommunen skal styres demokratisk. Det er derfor viktig med et sterkt og representativt lokaldemokrati med aktiv innbyggerdeltakelse.

Rødøy ligger mellom Salten og Helgeland. En konsekvens av dette er at vi tilhører ulike regioner for ulike fagfelt selv innenfor sektorfelt. Det er viktig for god tjenesteyting med samarbeid mellom de ulike grenene, og samordning av regionsgrenser vil ha stor effekt. Som liten kommune vil framtida også være avhengig av statens kommunesammenslåingspolitikk.

Tilgang på arbeidskraft. For å kunne utøve oppgavene våre som kommune så må vi ha tilstrekkelig kompetanse og kapasitet. Kommunen må arbeide aktivt for å ha attraktive fagmiljøer for å tiltrekke seg folk. Arbeid med kompetanseutvikling og karriereutvikling er viktig både for attraktivitet og for å beholde de flinke. Vi skal være en attraktiv og inkluderende arbeidsgiver som folk er stolt av å jobbe i.

Et bærekraftig Rødøy innebærer en satsing på samskaping. Samskaping innebærer at politikere, kommuneadministrasjonen, næringslivet, og innbyggerne samarbeider for å finne de gode løsningene. Kommunen er opptatt av å ha engasjerte innbyggere, og flere av målene i planen er avhengig av å ha innbyggerne med på laget. For å få til dette må vi ha effektiv og oversiktlig

kommunikasjon. Kommunen må ha god kommunikasjonsflyt internt, og vi må gjøre oss forstått når vi prater med innbyggerne. Vi må også sørge for gode kanaler for medvirkning og innspill.

Gode rammebetingelser for ledelse og styring av kommunen er viktig for den videre utviklinga av kommunen. Det er viktig å ha god nok kapasitet i administrasjonen for planlegging, utvikling og utredningsarbeid. Plansystemet og andre styringsvirkemidler i kommunen må holdes oppdatert og relevant, og det må brukes aktivt. Forvaltningen må være forutsigbar og bruk av dispensasjoner må minimeres.

PLANPROSESSEN

Planprosessen ble offisielt satt i gang i september 2018.

Det har vært et ønske å lage en kortfattet plan med tydelige og overordnede mål. I arbeidet med planen har vi gått bredt ut for å skape engasjement og deltakelse. Politikere, innbyggere, og administrasjonen har deltatt aktivt i arbeidet for å skape et framtidssbilde for Rødøy som vi kan jobbe sammen for.

Formannskapet har vært styringsgruppe for arbeidet. Formannskapet og administrasjonen har jobbet tett sammen gjennom prosessen for å sikre en politisk styrt og faglig god plan.

Største delen av den praktiske jobbinga ble gjennomført vinter og vår 2019. Det ble hentet inn innspill til arbeidet gjennom flere folkemøter i form av medvirkningsworkshop, møter med utvalg, heldagsmøte med ungdomsskoleelevene, og spørreundersøkelse til organisasjonene og bedriftene i kommunen. Engasjementet og oppmøtet på medvirkningsarrangementene har vært veldig bra. På alle møter har det vært representanter fra administrasjonen i tillegg til at styringsgruppa har vært invitert.

Juni 2019 ble et planutkast sendt ut for at Rødøyfjerdinger og andre interesserte kunne komme med nye innspill før planutkastet ble behandlet for endelig vedtak. Totalt kom det fem skriftlige innspill. Innspillene førte til en gjennomgang med mål om forenkling og strømlinjeforming. Mål og strategier

OPPFØLGING OG GJENNOMFØRING

Målene i denne planen er i stor grad overordnede og må spesifiseres før de kan settes ut i praksis. Dette gjøres gjennom planstrategi, kommunedelplaner, handlingsdel med økonomiplan, og kommuneplanens arealdel. Målene i planen må realiseres innenfor de rammene kommunen har til rådighet.

Nasjonale og regionale retningslinjer

I kommunalt planarbeid er det alltid både nasjonale og regionale føringer for hva som skal være innhold i planen, og hvordan planprosesser skal foregå. For kommuneplanens samfunnsdel er det *Plan og bygningsloven, Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023, Meld. St. 18 (2016-2017) Berekraftige byar og sterke distrikt, Fylkesplan for Nordland 2013-2025, og Meld. St. 15 (2017-2018) Leve hele livet* som inneholder de viktigste føringene. Listen er ikke uttømmende, men det jobbes kontinuerlig for at kommunalt planverk skal være i tråd med til enhver tid gjeldende lovverk og retningslinjer.

Planverk

På sikt skal det kuttes ned på antall kommunedelplaner og sektorplaner for å få et mer helhetlig og oversiktlig kommunalt plansystem. Det eksisterende plansystemet består delvis av utdaterte ad hoc-planer, og om disse skal være relevante for driften av kommunen må de oppdateres.

Framtidig planverk i kommunen bør kunne peke på hvordan de bidrar til å nå målene som er vedtatt i kommuneplanens samfunnsdel. Kommuneplanens samfunnsdel skal være overordnet og sikre at øvrig planverk drar i samme retning.

Kommunal planstrategi

Planstrategien vil være viktig for få god rutine og oversikt over plansystemet. Det skal lages ny planstrategi i 2020 som bør baseres på retningsvalgene fra kommuneplanens samfunnsdel. Planstrategien er et fireårig dokument som ikke skal utvikle mål og strategier, men skal identifisere utviklingstrekk ved kommunen og vurdere hvilket planbehov kommunen har i kommunestyreperioden.

Kommuneplanens arealdel

Arealdelen omfatter hele kommunen og skal revideres når samfunnsdelen er vedtatt. Eksisterende arealdel ble vedtatt av kommunestyret i 2001. Kommuneplanens arealdel skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene.

Handlingsdel med økonomiplan

Handlingsdelen med økonomiplan er kommunens viktigste verktøy for å sikre god økonomisk planlegging og styring. Handlingsdelen angir ressursfordeling og spesifiserer resultatmål og/eller

tiltak som er tenkt gjennomført for å følge opp målene i kommuneplanen. Handlingsdelen med økonomiplan rulleres årlig.

STATUS RØDØY

Informasjonshefte for arbeidet med
kommuneplanens samfunnsdel

Rødøy kommune

2019

KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL

Kommunen skal utarbeide kommuneplanens samfunnsdel og trenger gode innspill fra alle innbyggerne. Målet med dette heftet er at det skal gi nok informasjon om kommuneplanens samfunnsdel og kan være til å sette i gang gode idéprosesser. Det skal også si noe om hvordan planprosessen skal foregå, og om hva som er dagens situasjon for kommunen.

Kommuneplanens samfunnsdel blir det øverste strategiske dokumentet for kommunen de neste tolv årene. Den skal være en politisk plan som påvirker alle i kommunen, og det er derfor viktig at alle får mulighet til å si noe om hva som skal stå i den. Planen skal gjøre kommunens langsiktige prioriteringer tydeligere. Den skal også ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier og man kan dele den inn i to hovedinnretninger:

- Kommunen som organisasjon
- Kommunesamfunnet som helhet

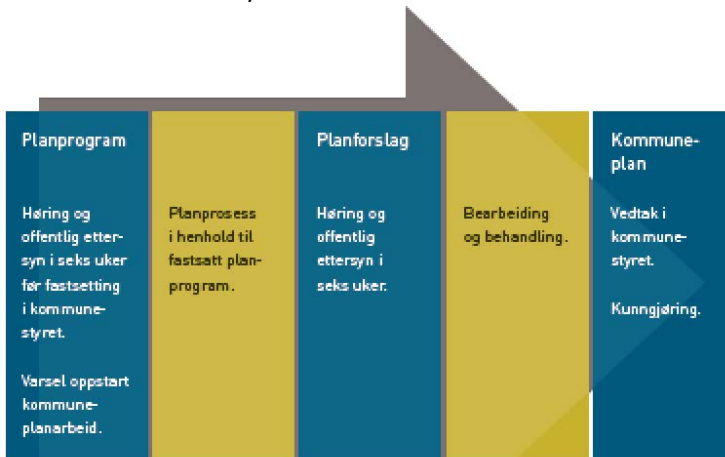
Rødøy kommune har ikke en samfunnsdel fra før, men vi har en *planstrategi for 2016-2020*. Planstrategien skal si noe om hvilke planer kommunen trenger, men den skal også identifisere utviklingstrekk ved kommunen. Hovedområdene som planstrategien fokuserer på er også hovedtema for samfunnsplanen.

Kommuneplanens samfunnsdel skal gi føringer for alle andre kommunale planer inkludert arealplan, for virksomheten, og for handlingsdel med økonomiplan. Allikevel bør den være kort. Derfor skal planen beskrive *mål og strategier*, og ikke hvilke tiltak som må gjøres for å nå målene. Med andre ord: hva skal kommunen være og hvordan skal vi jobbe sammen for å bli det?

PLANPROSESSEN

Arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel er en omfattende prosess, og målet er at den skal kunne vedtas våren 2020.

Planprogrammet for kommuneplanens samfunnsdel er et dokument som beskriver hvordan arbeidet med planen skal foregå. Det ble vedtatt av kommunestyret 13. desember 2018.

De formelle hovedtrinnene i en kommuneplanprosess. En stor del av planarbeidet vil skje mellom planprogrammet er fastsatt og et planforslag behandles og legges ut til høring og offentlig ettersyn.

I planprogrammet står det at det skal tilstrebes bred og engasjert deltakelse i planarbeidet. Det legges opp til bred medvirkning tidlig i planprosessen, med folkemøter, møter med fagetatene, og møter med flere interessegrupper. Det kan også vurderes brede medvirkningsprosesser når et førsteutkast foreligger.

I tillegg til møter med politikerne ønsker vi også at det sendes inn skriftlige idéer og kommentarer til kommunen.

HOVEDTEMAER

Her er en liste over hovedtemaene som kommuneplanens samfunnsdel bør si noe om. I *Planstrategi 2016-2020* utdypes temaene med noen utfordringer og satsingsområder.

BEFOLKNINGSUTVIKLING

Befolkningsutviklingen – i kommunen og kretsene – har betydning for nivå på tjenestetilbud. Det blir viktig å skape en god sirkel for å sikre at flere velger å bli bosatt eller å flytte til kommunen.

OPPVEKST OG UTDANNING

Rødøy kommune har valgt å opprettholde et desentralisert skole- og barnehagetilbud. Kommunen har utfordringer når det gjelder å sikre at alle barn og unge får barnehage, skole, musikkskole og fritidstilbud i sitt nærområde.

HELSE OG LIVSKVALITET

Det vil være behov for en gjennomgang av strukturen og nivået i helse- og omsorgstjenestene. Lokalisering i forhold til fagmiljø, tilgjengelighet, samarbeidsmuligheter, logistikk, rekruttering, bo-mønster og behov for tjenestetilbud.

VERDISKAPNING OG NÆRINGSUTVIKLING

Næringslivet i Rødøy har stort innslag av primærnæringer inkl. havbruk, litt handel/service/reiseliv og noen få produksjonsbedrifter (Elverk, slip/verksted). Offentlige arbeidsplasser er viktig i mange av bygdene.

KULTUR OG FOLKEHELSE

Bibliotek er et satsingsområde i Rødøy kommune. Polarsirkelløypene er et løypenett i kommunen, hvor det finnes løyper i alle kretsene.

KOMMUNIKASJON – SAMFERDSEL OG INFRASTRUKTUR

Rødøy er en øykommune hvor store deler av fastlandet også i praksis fungerer som øyer, med fergeforbindelse for å reise både sør- og nordover. Geografisk sett er kommunen svært oppdelt og med store variasjoner fra fjord og fjell til hav.

VANN OG AVLØP, MILJØ

Kommunen har ansvar for å bygge ut og sikre vann av tilstrekkelig kapasitet og kvalitet ved de kommunale vannverkene.

BAKTEPPE

Som bakteppe for alle hovedtemaene ligger klima- og folkehelsehensyn. Rødøy kommune er en værutsatt kommune og må tilpasse seg klimaendringene. Klimaendringene vil kunne påvirke mange sektorer i samfunnet. Primærnæringene spesielt, men også reiseliv og infrastruktur vil påvirkes i stor grad.

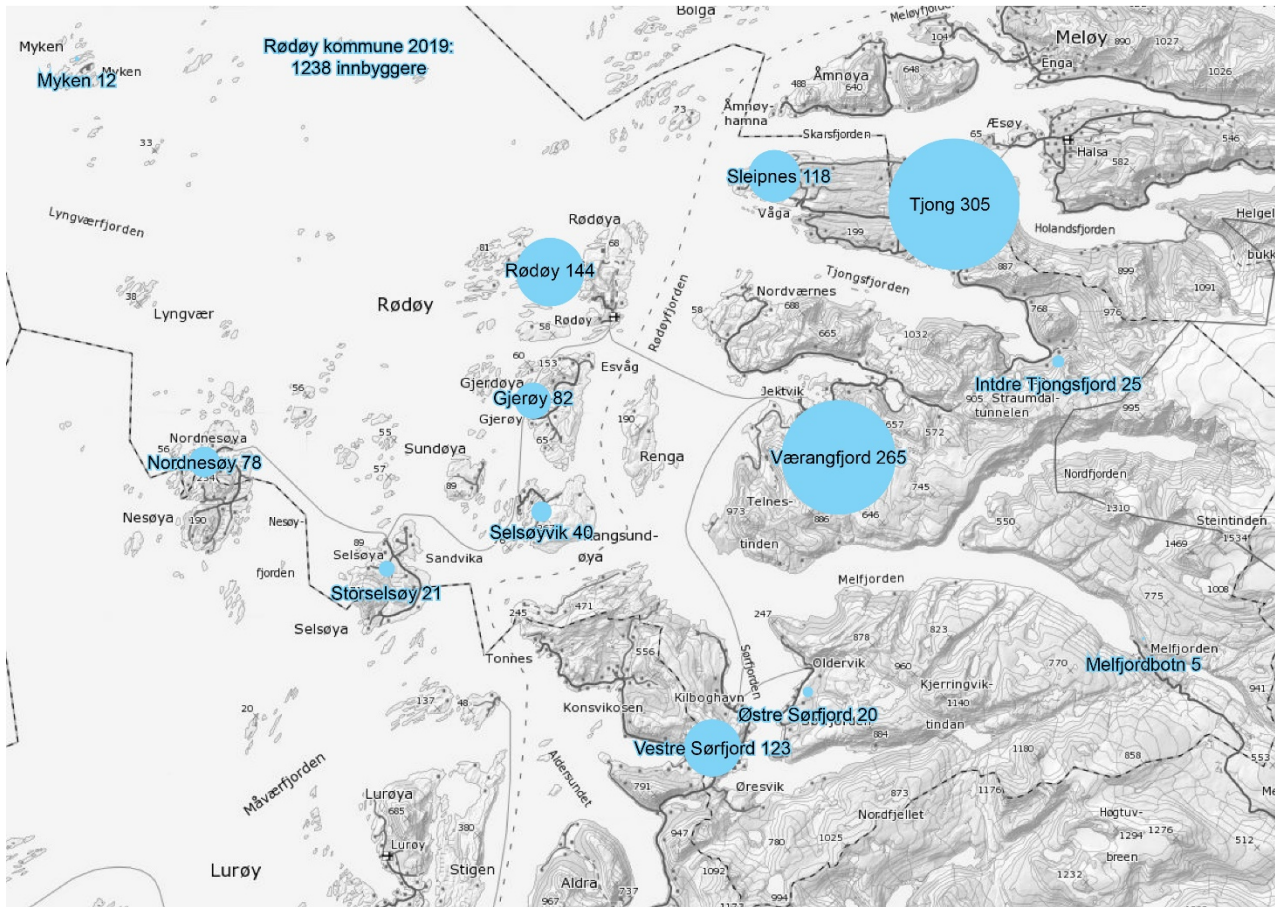
Folkehelse er viktig å inkludere i alt planarbeid. Helsefremmende og godt tilrettelagte bomiljøer og nærområder er viktig for alle innbyggere og dette må komme tydelig frem i kommuneplanens samfunnsdel.

PLANEN

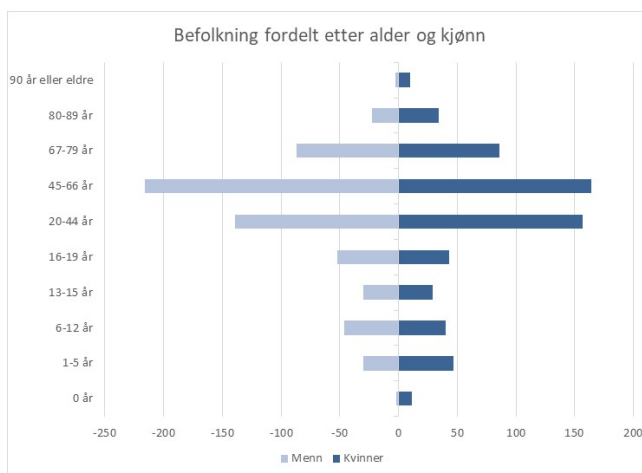
Innenfor de ovennevnte områdene skal planen beskrive

- Hvor vi er
- Hvor vi skal
- Hvordan vi kommer dit

Per 1. januar 2018 var det 1249 bosatte i Rødøy. I likhet med mange andre distriktskommuner har Rødøy hatt en jevn nedgang i folketallet gjennom mange år. De siste ti årene ser imidlertid nedgangen ut til å ha flatet ut. Enkelte områder av kommunen har allikevel en befolkningsøkning. Det er veldig lav andel innvandrere i kommunen med omtrent 5,5% sammenliknet med 17% nasjonalt. Statistisk sentralbyrå (SSB) beregner at nedgangen i folketall vil fortsette, men i stadig mindre grad fram mot 1140 innbyggere i 2040.

Aldersfordelinga i kommunen er totalt sett jevn. Sammenliknet med resten av landet er alderssammensetninga i hovedsak liknende, men med noe overrepresentasjon i de øverste aldersgruppene. Menn mellom 45 og 66 er også overrepresentert, mens menn mellom 20 og 44 er underrepresentert. SSBs befolkningsframskriving sier at andelen 67+ vil øke fra ca. 19% i dag til ca. 29% i 2040. For øvrig vil aldersklassene holde seg relativt stabile andelsmessig i forhold til hverandre.

OPPVEKST OG UTDANNING

På grunn av bosettingsmønsteret og reisemulighetene i kommunen er det prioritert å ha relativt mange skoler i forhold til innbyggertallet. For skoleåret 2018/2019 er det totalt 174 elever fordelt på seks skoler i kommunen. Nasjonale prøver viser at elevene i Rødøy gjør det bra. Det er stor nedgang i elevtallene, og dette vil fortsette de nærmeste årene. Skoleutgiftene i Rødøy er blant de høyeste i landet per elev.

Skole	Elevtall
Gjerøy	7
Jektvik	43
Nesøy	10
Rødøy	16
Tjongsfjord	68
Øresvik	17

Kommunen driver også fire barnehager hvorav en drives som et oppvekstsenter. Det er en god andel av bemanningen som er barnehagelærere, men dette vil variere ettersom bemanningskrav endres i takt med vekslende barnetall og alder.

Kommunen har veldig høy andel barn mellom 6 og 15 som deltar på kulturskole, og det tilbys i alle kretser. Generelt bruker kommunen noe mer penger på kultursektoren enn en gjennomsnittskommune.

En oversikt over utdanningsnivå i kommune viser at det er høyere andel med grunnskole som høyeste fullførte utdanning her enn i landet som helhet. Det er tilsvarende lav andel med universitets- eller annen høyere utdanning.

Personer 16 år og over (prosent),	2017	
	Rødøy	Norge
Grunnskolenivå	40,6	26,2
Videregående skole-nivå	37,6	37,4
Fagskolenivå	4,9	2,9
Universitets- og høghskolenivå <4 år	15,6	23,7
Universitets- og høghskolenivå >4 år	1,4	9,7

HELSE OG LIVSKVALITET

I Kommunebarometeret 2018 kom Rødøy på 21. plass i kategorien «pleie og omsorg». Områdene hvor vi gjør det dårligst er andel geriatriske sykepleiere, hvor vi ikke har noen, og vedtak om dagaktivitet for de over 80 som ikke bor på institusjon. Der vi gjør det best er tid fra vedtak til iverksettelse, tid med lege og fysioterapeut for de som bor på sykehjem, andel plasser tilpasset demente, og pasienter som er klare til å utskrives fra sykehus kan generelt raskt få et tilbud i kommunen.

I kategorien «helse» gjør kommunen det betydelig dårligere med en 373. plass. Av 14 målepunkter er vi noe bedre enn snittet på fem og det mangler tall for fire. I likhet med andre distriktskommuner så har Rødøy utfordringer med å oppnå stabilitet i legetjenesten. Det er utfordrende å få kvalifiserte søkere til de faste stillingene, noe som gjør at bruken av vikarleger er høy.

Sektoren er blant de største yrkesgruppene i kommunen. Rekruttering er en stadig utfordring i omsorgssektoren også. For tiden er en høy andel av de fast ansatte mellom 55 og 70 år.

Utgiftene til helse- og omsorgstjenester var på ca. 44500 per innbygger i 2017. Dette kan sammenliknes med lignende kommuner som i snitt bruker ca. 41000 per innbygger, og landssnittet uten Oslo som bruker ca. 25500 per innbygger.

Stortingsmeldingen «Leve hele livet» legger sterke føringer for sektoren framover. Den er et nasjonalt program for et aldersvennlig Norge og skal blant annet gi eldre mulighet til å mestre eget liv der de bor, hele livet.

VERDISKAPNING OG NÆRINGSUTVIKLING

Næringslivet i Rødøy er bygd rundt primærnæringene jordbruk, fiske og havbruk. I tillegg er det mekanisk industri og ulike former for tjenesteytende næring som transport og handel. Vi har flere spennende reiselivsbedrifter, men det er også potensiale for utvikling og nyetableringer. Sammenliknet med lignende kommuner er det god omsetning i varehandelen her i kommunen, med ca. 82000,- per innbygger i 2017.

Det er omtrent like mange som jobber i privat som i offentlig sektor. Mange i privat sektor jobber som selvstendig næringsdrivende.

506 personer arbeider i Rødøy. 52 av disse som hadde registrert bosted i andre kommuner. Disse var for det meste fra enten Meløy eller Lurøy. Totalt er det 610 yrkesaktive bosatt i Rødøy. Igjen er det størst utveksling med Meløy og Lurøy, men det er også en del som jobber i Rana, Bodø og Gildeskål. I tillegg er det en gruppe som jobber på sokkelen. Ut fra stedene enkelte er sysselsatt er det åpenbart at de ikke pendler, men at de ikke har endret folkeregistrert adresse. Dette kan gjelde for eksempel studenter. Det er 454 som har Rødøy både som bosted og arbeidssted.

Kommunen arbeider for å stimulere til næringsutvikling og har blant annet nylig investert i fiber og 4g-utbygging. Det er flere kommunale næringsfond som retter seg mot de som ønsker å starte nye bedrifter, og de som ønsker å videreutvikle eksisterende bedrifter. Kommunen deltar også i et samarbeid om å tilby gründerkurs for de som ønsker dette.

KULTUR OG FOLKEHELSE

Kommunen jobber med å tilrettelegge og støtte aktiviteter og prosjekter innen hele det utvidede kulturbildet. Innen dette begrepet ligger idrett og friluftsliv, lag og foreninger, bibliotek, kulturminner, forestillinger, osv. Totalt utgjør kommunen utgifter til kultur og idrett 4,4% av netto driftsutgifter.

Hovedbiblioteket i kommunen ligger i Tjongsfjorden og er åpent to dager i uken. I tillegg er det en filial på Røddøy skole, og flere selvbetjente utlånstasjoner. Besøkstallene ligger på omtrent en femtedel av hva som er vanlig i landet.

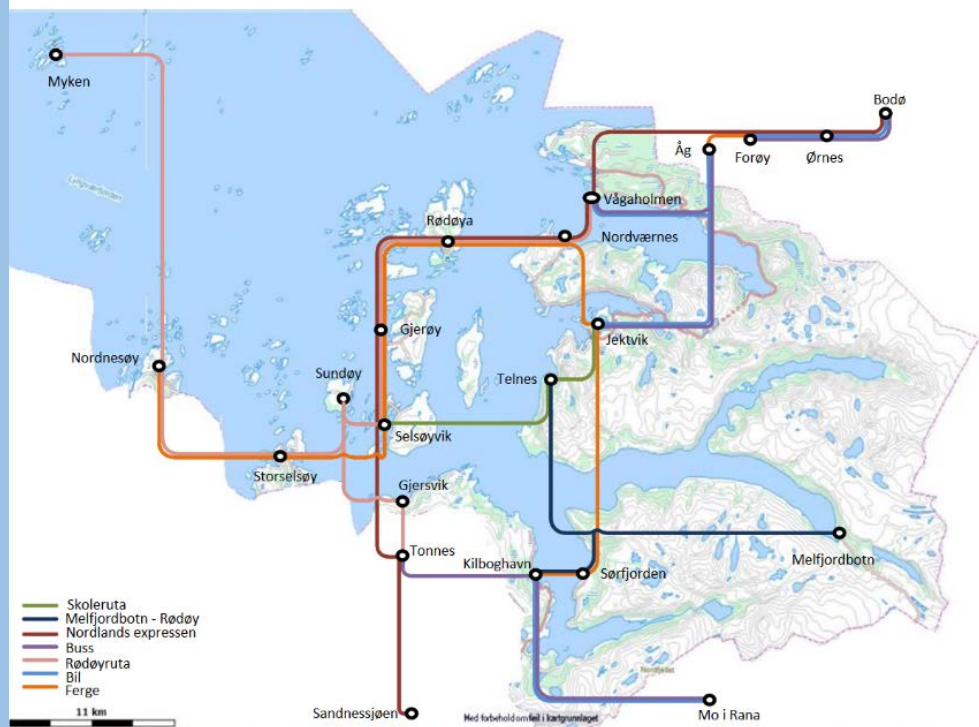
Folkehelsearbeid er alt som gjøres av samfunnet som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, eller som beskytter mot helsetrusler, samt arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen. Sagt på en annen måte så er det alt som påvirker hvordan det er å bo i kommunesamfunnet. Derfor er ikke folkehelsearbeidet en kommunal offentlig oppgave som sådan, men et samarbeid mellom mange aktører i kommunen.

Flere fagetater peker på at ensomhet kan være et problem i kommunen. Flere steder i kommunen er de fleste fritidstilbud vanskelig tilgjengelige for både voksne og barn. Spesielt for barn er det viktig å kunne bruke tid med jevnaldrende, noe som ofte er vanskelig å få til i praksis.

KOMMUNIKASJON – SAMFERDSEL OG INFRASTRUKTUR

Kommunikasjonen i kommunen er den største forklaringsfaktoren for hvorfor mange deler av den kommunale driften er så dyr. Rødøy er en øykommune hvor store deler av fastlandet også i praksis fungerer som øyer, med fergeforbindelse for å reise både sør- og nordover. Geografisk sett er kommunen svært oppdelt og med store variasjoner fra fjord og fjell til hav.

Det er inntil en dagsreise for et møte i andre enden av kommunen og det er ikke hver dag en kan komme tur/retur. Pendlerutene er lagt opp innover. Det er åtte kommunale kaier/flytebrygger og ca. 65 kilometer kommunal vei.

VANN OG AVLØP, MILJØ

Rødøy har ni kommunale vannverk, i tillegg til enkelte små og mellomstore private vannverk. Avløpsvann behandles stort sett ved bruk av slamavskiller, og ved avløp til under laveste lavvann i sjø eller til infiltrasjon i grunn.

For renovasjon er kommunen medeier i Helgeland avfallsforedling. I tillegg til vanlig renovasjon er det en mobil gjenbruksstasjon, og en gjenbruksstasjon på Vågaholmen.

Det forventes en kraftig økning i temperatur og endrete nedbørsmønstre i årene som kommer. Vi vil få lengre tørkeperioder, mindre vårflokker og episoder med kraftig nedbør øker vesentlig både i intensitet og hyppighet, og det vil også føre til mer overvann. Det forventes flere og større regnflokker, og det blir større fare for jord- og sørpeskred. Fremtidige stormfloer truer bygninger i kommunen. Vekstsesongen vil antakeligvis også bli noe lengre.

I 2016 hadde kommunen totalt et utslipp på 32593 tonn CO₂-ekvivalenter. Klart høyest utslipp er det fra sjøfart, med jordbruk og veitrafikk som andre og tredje største kilder. Kommunal eiendomsforvaltning bruker 100% fornybar energi i egne bygg.

ØKONOMI

Kommunen skal tilby gode og likeverdige tjenester til innbyggerne, sikre en god samfunnsutvikling og et godt lokaldemokrati. En søker samarbeid med andre kommuner for å sikre tilstrekkelig kapasitet, relevant kompetanse og effektiv tjenesteproduksjon, i tråd med kriteriene for morgendagens kommuner.

KMD har en grensejustering mellom Lurøy og Rødøy kommuner til behandling. Utfallet er ikke kjent, men en justering av grensene vil kunne føre til endringer i både inntekts- og utgiftsituasjonen fremover.

Størsteparten av kommunens inntekter består av rammetilskudd fra staten. Rødøy kommer ugunstig ut ved beregning av utgiftsbehov, ettersom det nye inntektssystemet i større grad baseres på antall innbyggere. Dette til tross for at en får en noe tilbake basert på et avstandskriterium

Kommunen har også skatteinntekter og inntekter på eiendomsskatt, konsesjonskraft, MVA-kompensasjon og finansinntekter. Endringer i eiendomsskatteloven og i satsene for utskrivning av eiendomsskatt gjør at kommunen vil få lavere inntekter fra eiendomsskatt enn tidligere beregnet.

Nytt er at 80 % av statens inntekter fra salg av konsesjoner for vekst i oppdrettsnæringen, fordeles fra Havbruksfondet til kommuner og fylkeskommuner. Hvor mye hver enkelt kommune får beregnes ut fra kommunens andel av Norges totale produksjonskapasitet, og en andel går til kommuner som har klarert ny lokalitets-MTB. Havbruksfondet øker driftsinntektene i 2018 med hele 20 prosent, men er uforutsigbart fremover.

Veksten i frie inntekter er ikke tilstrekkelig til å dekke lønns- og kostnadsøkning. Avviket mellom inntekts- og kostnadsutviklingen ser ut til å skulle øke i planperioden, på grunn av synkende folketall og økende krav til kommunalt tjenestenivå.

Utbetaling fra havbruksfondet i 2018 gir handlingsrom til å gjennomføre nødvendige strukturelle endringer i driften, men er ikke tilstrekkelig for å holde driftsnivået på dagens nivå i mer enn omtrent tre år. For å bedre driftsresultatet må også kostnadsnivået vesentlig ned, gjennom både rasjonalisering og strukturelle endringer av tjenestetilbudet.

Vi håper på en engasjert og lærerik planprosess som ender i en ferdig plan som alle i kommunen kan stille seg bak!

Mer informasjon finner du på kommunens nettside www.rodoy.kommune.no. Der vil du også finne:

- Planstrategi 2016-2020
- Planprogram kommuneplanens samfunnsdel
- Tallgrunnlag for informasjonsheftet
- Lenker til andre dokumenter som er relevante for planarbeidet

Skriftlige innspill til kommuneplanens samfunnsdel kan sendes til post@rodoy.kommune.no eller til rådhuset. Vennligst merk det med «Innspill til samfunnsdelen»

For mer informasjon, kontakt:
Kristian A. Moen
Kristian.moen@rodoy.kommune.no